Sıla-i rahimde rahmet müjdesi var

Abdurrahim Bey: “Dargınlığı ve kırgınlığı meslek haline getiren akrabalarımıza karşı ne yapmalıyız? Biz onlara şefkatle yaklaşırken, onlardan hep hakaret görüyoruz. Böyle akrabalarımıza karşı nasıl davranmalıyız?”

Rahm, Allah’ın Rahman ve Rahîm isimlerinin kâinatı kuşatan bir yüksek ve lâtif tasarrufudur. Aile içi fertlerden, yani anne, baba, evlât ve kardeşler arası tattığımız sevgi ve saygı bağlarından başlayarak; amca, dayı, teyze, hala ile devam eden ve derece derece uzaklaşarak genişleyen akrabalarımıza karşı duyduğumuz sıcak ilgi, sıcak sevgi, yoğun şefkat ve karşılıksız merhamet Allah’ın katından gelen bu rahmet lütfundan başka bir şey değildir. Bu eşsiz lütuf, bütün canlıların kendi nesil bağları ile aralarında en canlı, en yoğun ve en sıcak biçimde yaşadıkları yakınlık köprüsüne lezzetli bir zemin oluşturur. Sevgiyi, saygıyı ve merhameti lezzete dönüştürür. İşte bu yakınlık köprüsünü yıkmamaya ve canlı tutmaya ‘sıla-i rahim’ denmiştir ki, bu, dinimizin ilk ve önemli emirleri arasında yer almıştır.

Akrabalar arası bağı güçlü tutmak ve onlarla iç içeliği bozmamak Allah’ın emri olduğuna göre, artık büyük-küçük hiçbir sürtüşmeyi, hiçbir tartışmayı, hiçbir hatâyı büyütmeksizin yerinde ve ânında söndürmeli, yok saymalı ve yapılmamış kabul etmeliyiz. Akrabalarımızdan gelen her cefâyı Allah için sînemize çekmeliyiz. Akrabalarımız bize karşı nasıl davranırsa davransın, biz onlara karşı iyiliklerimizi asla kesintiye uğratmamalıyız, onlarla iyi ilişkilerimizi tek yanlı da olsa sürdürmeliyiz.

Çünkü sıla-ı rahmi önemle gündemimize getiren Kur’ân’dır. Kur’ân şöyle buyurur: “Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan eşini yaratıp ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabb’inizden korkun. Kendi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah’tan ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının. Şüphesiz Allah sizin üzerinizde gözeticidir.”1

Dihyetü’l-Kelbî (ra), Peygamber Efendimiz’in (asm) mektubunu Rum Kralı Heraklius’a getirdiğinde, henüz iman etmemiş olan Ebû Süfyan da orada

bulunmaktaydı. Heraklius, Ebû Süfyan'a Peygamber Efendimiz (asm) hakkında birçok soru sordu. Heraklius'un sorularından birisi, "O size neyi emrediyor?" sorusuydu.

Ebû Süfyan bu soruya şöyle cevap verdi:

"O bize namazı, zekâtı, sıla-i rahmi ve iffeti emrediyor."

Bunun üzerine Heraklius onun (asm) hak peygamber olduğunu tasdik etti.2

Sıla-i Rahim konusunda yegâne söz, Rahmet Peygamberi olan Hazret-i Muhammed'indir (asm); dinleyelim:

Resûlullah (asm) buyurdular ki:

* "Allah, merhametli olanlara rahmetle muamele eder. Öyleyse, sizler yeryüzündekilere karşı merhametli olun ki, semâda bulunanlar da size rahmet etsinler. Rahim (akrabalık bağı) Rahmândan bir bağdır. Kim bunu korursa Allah onunla rahmet bağı kurar, kim de koparırsa, Allah ondan rahmet bağını koparır."3

* "Rahm, Arş'a asılıdır ve şöyle duâ eder: 'Kim beni devam ettirirse Allah ona rahmetini ulaştırsın. Kim benden koparsa Allah da ondan rahmetini koparsın.'"4

* "Fakirlere yapılan tasadduk bir sadakadır. Ama akrabaya yapılan ikidir: Biri sıla-i rahim, diğeri sadaka sevabı getirir."5

Sizin yaşadığınız merhametsizliğin bir benzerini yaşayan bir sahabeye Resûlullah (asm) şöyle buyuruyor:

* "Bir kimse: 'Yâ Resûlallah! Benim bir takım hısımlarım var; ben onlara ulaşmaya çalışıyorum, onlara sevgi gösteriyorum, oysa onlar benimle olan akrabalık bağlarını kesip koparıyorlar. Ben onlara iyilik yapıyorum, ihsanda bulunuyorum; onlar bana kötülük yapıyorlar. Ben onlar hakkında hayır düşünüyorum; onlar bana câhillik yapıyorlar, beni bilmezden ve görmezden geliyorlar' dedi.

Bunun üzerine Resul-i Kibriya Efendimiz (asm) şöyle buyurdu:

"Eğer dediğin gibiyse, sen onlara ileride kendilerini yakacak sıcak kül yedirmektesin. Sen bu hâl üzere devam ettiğin sürece, onlara karşı Allah'ın yardımını, rahmetini, bereketini, lütfunu arkanda bulursun."6

* "Her kim, rızkında bolluk ve genişlik verilmesini ve ecelinin ertelenmesini isterse sıla-i rahim yapsın, hısım ve akrabalarını gözetsin."7

* “Sıla-i rahm yapabilecek kadar soyunuzu öğrenin. Zira sıla-i rahim akrabalarda sevgi, malda bolluk, ömürde uzama demektir.”8

* “Akrabalarının iyiliğine bedel onlara iyilik yapan sıla yapmış değildir; fakat asıl sıla-i rahim, akrabaları ve yakınları ile araları açıldığı zaman onlara Allah için ulaşan, onlarla akrabalık bağlarını koparmayan, devam ettiren ve onlara iyilik edendir.”9

Dipnotlar:

1- Nisâ Sûresi, 4/1;

2- Buhârî, 1/7;

3- Tirmizi, Birr 16, (1925); Ebü Dâvud, Edeb 66, (4941);

4- Buhari, Edeb 13; Müslim Birr 17, (2555);

5- Nesai, Zekât 82, (5, 92); Tirmizi, Zekât 26, (658); İbnu Mâce, Zekât 28, (1844);

6- Müslim, Sıla, 22;

7- Müslim, Sıla, 21;

8- Buhari, Edeb 12; Tirmizi, Birr 49, (1980);

9- Tirmizî, Sıla, 10